

GAZETA POPORULUI

ABONAMENT

Pe un an 150 Lei
Pentru oficiile publice 200 .
Pentru bănci 500 .
In America 5 dolari

Gazeta iese în fiecare Joi.

Director:

OVIDIU HULEA

Adresa gazetei noastre este:

Aiud liceul „Titu Maloiescu”.

Prețul unui număr 3 lei.

DEMOCRAȚIA.

Cuvântul acesta înseamnă: cărmuirea țării după voința poporului. Cu el vă întâlniți aproape zilnic în gazetele de politică, îl auziți răsunând clocoțitor de cât ori sunteți chemați la alegeri, ca să vă dați votul; este dreptul vostru pe care spune, că-l vrea fiecare om și fiecare partid politic.

Cât de fermecător vă sună în urechi și cât de ușor dați crezare acelor cari, mesteșugari mari ai minciunii, vă spun că numai și numai ei vreau binele și stăpânirea poporului.

Dar alegerile trec . . . Satele voastre recad în liniștea și pustietatea de mai înainte, automobile nu se mai opresc prietenoase, cuvântări nu se mai rostesc, făgădueli nu se mai fac, căci nu mai este acum lipsă.

Oamenii nu mai au răgaz să vă mai întrebe de necazuri, nu-și mai pierd vremea să petreacă în mijlocul vostru, spunându-vă ce se mai întâmplă în lumea mare, mângâind-uvă cu vorba cel puțin; iar pentru fiecare mic ajutor pe care vi-l fac, trebuie să plătiți bani grei căci vorba vine: frate ne frate brânza-i pe bani.

Nime nu vă mai face nimic fără răsplată, și vai, în alegeri cum vi se umblă în voie, când se putea fără trudă și fără alergare.

Cei ce v-au uitat au și ei un drept de-a fi acum nepăsători față de durerile voastre: voi și fără de aceea uitați adeseori pe adevărații voștri prieteni și de multe ori alergați după cei cari vă înfățișă numai și jertfesc binele vostru, pâinea voastră cea de toate zilele, pentru fericirea și înbuibarea lor.

Dar aceasta nu e bine să se facă până la sfârșitul lumii și ea nu se va face, pentru că și poporul acesta bun și cinstit se va trezi odată să-și cunoască adevărații prieteni, pe adevărații apostoli, pe cei cari trudes, pe cei cari se frământă și dau adevărata luptă pentru o viață mai cinstită, mai luminată și mai tihnită a voastră, acelei mulțimi fără de număr, de plugari ai păcii, de uriași ai războaielor, care sunteți voi, frați plugari români!

Căutați-i cu ochii lacomi să-i găsiți, urmați-i fără sovăire, dacă vreți binele și fericirea copiilor voștri!

Să încete vorbăria goală și minciuna; să vie faptele, cari se fac, din acea mare pornire a inimii, care ar vrea cu adevărat să se jertfească pentru fericirea tuturor oamenilor, pentru bucuria și fericirea întregii lumi!

Dela Prefectura județului.

Conferințe de plasă

Prefecții de județ sunt obligați să cheme la sfătuire de două ori la an, pe slujbaşii fruntași din fiecare plasă a județului. Aici, în adunarea asta se sfătuiesc despre lucrurile ce trebuiesc făcute, ca treburile plasei să meargă tot mai bine.

Până la venirea Domnului Dr. Ioan Cusută ca prefect, nu se țineau asemenea consfătuiri: acum însă vrednicul nostru prefect a văzut, că numai dacă te cobori în mijlocul poporului poți cunoaște durerile lui și de aceea a hotărât ca în anul acesta să se ție consfătuirile după cum urmează: la Teiuș în 10 Noembrie, la Sebeș 18 Noembrie, la Abrud 29 Noembrie, Ighiu 3 Decembrie, Ocna Mureșului 10 Decembrie, Aiud 16 Decembrie, Vințul de Jos 22 Decembrie. Sfaturile acestea între conducători au mare însemnătate, deaceia toți cei cari au plângeri drepte și neisprăvite le vor spune dlui prefect, care le va asculta și le va plini cu toată bunăvoința. Preoții și învățătorii din satele ținu-

turilor unde se ție consfătuirea ar trebui să ea și ei parte la sfaturile ce se țin pentru binele credincioșilor și să aducă cu ei toate cererile și plângerile pentru neajunsurile de care suferă comuna ori locuitorii. După cum s'au pornit lucrurile spre bine, ne putem mândri, că avem un prefect ca Dl. Cusuta, adevărat român și om de suflet.

Consiliu de prefectură.

Pentru ca lucrările multe și felurite ale județului să se facă în bună înțelegere, dl. prefect Dr. Cusuta a conchemat la consiliu sâmbătă trecută pe toți slujbaşii fruntași ai județului, ca sfătuindu se împreună, să poată face toate lucrurile după dorința și binele obstesc.

Trebuie să ne bucurăm de grija pe care dl. prefect Dr. Cusuta o poartă județului și aceasta cu atât mai vărtos, cu cât dl. prefect și duce la îndeplinire orice dorință, care este după lege și care e spre binele poporului.

Consiliile aceste se vor ținea, cât mai des și de aici încolo.

Răvașul Săptămânii.

Deputații și Senatorii trimiși în casa țării de alegători, pentru a le purta de grijile mai mari, se adună la o altă în fiecare toamnă pentru a hotări ce au de lucrat pentru țară și binele poporului. Când se întâlnesc la deschidere deputații și senatorii, totdeauna vine și M. Sa Regele și citește scrisoarea prin care arată deputaților lucrurile mai de seamă ce au de făcut. Această scrisoară ce o citește capul statului se numește meșagiul de deschidere a corpurilor aducătoare de legi.

După citirea acestuia, apoi toți deputații se sfătuiesc și răspund scrisorii Regelui, cu gândurile lor, adecă cum și ce vor face.

Anul acesta parlamentul (adunarea deputaților) s'a deschis în 14 Noembrie.

La scrisoare M. Sale-Regelui Ferdinand, iată cum i-au răspuns deputații:

„Adunarea deputaților aleasă de popor, astăzi când își prăznuiește ziua de începere a muncii pentru țară, aduce M. Sale Regelui, mulțumiri pentru munca ce a depus-o pentru țară și roagă pe bunul Dzeu să ne țină mulți și fericiți ani pe bunul și marele nostru rege. De asemenea Adunarea dorește fericire și sănătate M. Sale Reginei, care acum ca și în războiu, aleargă și muncește pentru binele țării.

În ce privește legăturile noastre cu străinii, deputații au răspuns că se vor strădui ca și de aici înainte să lucreze ca să fim prieteni buni cu țările mari cari nu ne aduc decât folos. Așa legăturile cu Franța, Italia, Anglia și Polonia. Legăturile acestea au făcut ca peste tot țara noastră să fie privită ca o țară înaintată și puternică și deaceia trebuie să trăim în bune legături cu streinii cari ne vreau numai binele.

Pentru bunul mers al lucrurilor și înaintarea în bine a țării, deputații au spus M. Sale Regelui, că vor cerceta toate legile, vor îndeplini toate trebuințele ca țara să fie mulțumită întru toate. Așa se vor pune în bună rânduială școlile de mijloc, gimnaziile, apoi școlile înalte cum sunt la București și Cluj. (universitățile) Se vor orându legile muncii și ale comerțului, ca bogățiile țării să poată fi ușor duse departe și vândute pe bani scumpi.

Fiindcă bunul mers al lucrurilor, cere oameni cu suflet, va trebui ca cei cari muncesc la stat (funcționarii) să fie bine plătiți, deaceia deputații s'au gândit să aducă o lege prin care să li-se dea acestor muncitori o plată mai mare. Deputații au mai spus că vor lucra cât le este în putință ca bogățiile țării să fie bine prețuite și așa banul românesc să aibă o valoare cât mai mare.

Pentru militare se vor aduce niște legi cari vor înbunătăți cu totul, starea de până acum. Spunându-le toate astea, se încheie scrisoarea deputaților cari doresc M. Sale-Regelui, traiu lung și fericit și doresc din suflet fericire României-Mari.

Precum vedem gândurile aleșilor noștri sunt bune și drepte; dare-ar Domnul să se îplinească într'u toate ca să putem spune că cei trimiși să lucreze pentru binele țării sunt oameni de inimă, înțelepți și vrednici.

Din Străinătate.

Grecia.

În Grecia de-o vreme încoace, turburările se țin lanț. Pleacă unul dela cârmă să vină altul.

Acum peste tot în Grecia se vorbește de alegerile ce vor fi curând. Le trebuie Grecilor un nou guvern. E vorba să se aducă pe tron din nou, fostul rege Gheorghe. Asta cu atât mai mult, cu cât în timpul din urmă, partidul care ține cu regele Gheorghe are un foarte mare număr de deputați. Vom vedea cine va fi mai tare. Cei cari vreau republică ori cei cari vreau regat, așa cum a fost.

Ungaria.

Prin Ungaria săptămânile trecute umblau niște vești de te îngândurau auzindu-le. Se vorbea pe acolo de o unire ce ar trebui făcută între România și Ungaria și amândouă țările să aibă un singur Rege. Asta ar vrea-o cei din Ungaria, nu știm însă tot așa vreau și ai noștri, fiindcă după cât știm, în București toată povestea asta n'a făcut mare valvă și vorbeau oamenii de ea ca de-o glumă fără nici un rost.

CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE.

Evangelhia Duminecii.

Dum. XIII. după înălț. sf. Cruci (28 Noembrie 1926)
Luca 18, 18-27.

II.

În evanghelia acestei dumineci ne spune evanghelistul Luca, că a venit la D-l. Hristos un domn bogat, să-l întrebe, ce să facă, să se poată mântui. Întreabă bogatul: „învățătorule *bune*, ce voi face să moștenesc viața de veci?”

D-l. Hristos îl cunoaște din vorbe și din purtare, că aceasta se apropie de D-l. Hristos nu ca de D-zeu, ci ca de un simplu om. Pentru acesta îl face atent D-l. Hristos cu vorbele aceste: „pentru ce îmi zici bun? Nimeni nu este *bun*, fără numai unul D-zeu. Ca și când i-ar zice: tu pe mine nu mă crezi, că sunt D-zeu, ci mă crezi, că sunt un simplu om, bagă de seamă și nu-mi da cinste mai mare decât mă crezi vrednic. Nu-mi zice bun, că *bun* e numai D-zeu.

După ce i-a făcut observarea îl întreabă: „poruncile le știi? Să nu ucizi, să nu furi, să nu mărturisești strâmb, cinstește pe tatăl tău și pe mama ta.” Iară el a zis: „toate acestea le-am păzit din tinerețele mele.” Din mărturisirea domnului bogat apare, că avea un suflet curat, lucru ce și el l-a descoperit cu plăcere.

Curetenia aceluși suflet ar putea fi podobă ori căruși suflet, nu numai a legii vechi, ci chiar și a legii noastre. Puțini vor fi în zilele noastre, cari să-și poată descoperi cu atâta ușurință și mulțumire starea lor sufletească. Cei mai mulți se vor lauda cu multe feliuri de lucruri, dar sufletul nu ni-l vor descoperi, căci vai, în cele mai multe suflete va fi mai gros nămolul păcatului, decât albul faptelor bune.

D-l. Hristos, mulțumit cu mărturisirea ce i-a făcut-o bogatul, i-a zis: „încă una-ți lipsește: toate, câte ai, le vinde și-le dă săracilor, și vei avea comoară în ceri și vino după mine”. Cu alte vorbe: din cele mărturisite se vede, că ești bun, ești curat cu sufletul, te invit să lași tot ce te leagă de lumea aceasta și să vii cu mine. Vinde-ți avere ta și-o dă săracilor. Prețul ei nu-l vei pierde, ci-l vei primi curat, întreg, din mâna Aceluia, care ți-a dat averea: din mâna lui D-zeu.

Auzind acestea bogatul s'a intristat, căci era multă bogăția lui.

Văzându-l Isus, că s'a intristat, a zis: „cât de cu anevoie vor intra bogății întru împărăția lui D-zeu; căci mai lesne este funiei dela corabie să treacă prin urechea acului; decât bogatului să intre întru împărăția lui Dumnezeu.

Cei mai mulți oameni așa se leagă cu sufletul de bogăția lumii acesteia, încât o țin mai prețioasă decât părinții, decât fiii, decât ochii și chiar mai prețioasă decât sufletul lor. Acest feliu de oameni iubesc numai pe aceia, cari le pot mări averea, de aceea iubesc și pe D-zeu, pentru că-i lasă în viață, îi lasă să guste plăcerile bogății lor.

Dacă li-se face o pagubă cât de mică, vor cerca toate căile să-și câștige înapoi partea ce-au pierdut. Dacă singuri nu vor putea, vor cere ajutor, vor umbla pe la toate judecățile și vor cere, ca vinovatul să fie cât de aspru pedepsit.

Dacă nu-li-se face dreptate deplin, strigă, injură și blasfemă; nu cruță nici pe D-zeu, când îi cearcă cu vreo pagubă.

La cele spuse de Isus, nu se pot răbda cei din jur, ci toți întreabă: „dară cine se poate mântui?” Adecă, dacă așa de greu te poți mântui, atunci nimeni nu se poate mântui, este cu neputință mântuirea.

Isus le-a zis: „cele ce nu sunt cu puțință la oameni, sunt cu puțință la D-zeu.

Oamenilor, cu puterile noastre numai nici unul nu ne putem mântui. A mântui este lucrare dzeiască și nu omenească: deci singur D-zeu are putere să ne mântuiască. Iubiți cetitori, prețuiți comorile voastre după vrednicia ce-o au. Un om bogat, dacă ar învia la câteva minute după moartea sa, ce credeți, ce v-ar spune despre averi?

Ar spune că singura bogăție ce rămâne'n veci, este bunul D-zeu. Singurele bogății ce le putem câștiga în viața pământească sunt faptele bune, ce le-am făcut. Nu iubiți bogățiile lumii pentru-că vă desfătează simțurile voastre, trupurile voastre, ci iubiți bogățiile lumii ca pe niște lucruri în cari este săpat numele lui D-zeu, ca pe niște glasuri, cari strigă: omule nu-te inchina nouă, ci inchină-te Aceluia, care ne-a creat pe noi.

D. Toncean.

Povestea Neamului.

— Așezările Romane —

Romanii după ce ocupau o țară, a puneau sub stăpânirea lor, aducând din miezul împărăției ostași pentru a o păzi și plugari, negustori apoi oameni învățați pentru a îngriji de bunul mers al lucrurilor. În Dacia biruită împăratul dela Roma a trimis ostași de-ai lui apoi o mulțime de învățați și muncitori pentru a face din țara Dacilor, o țară înfloritoare cu bogății multe. Împăratul a mai numit și un general care avea în Dacia toată puterea ce o avea împăratul la Roma. Acesta era înlocuitorul împăratului; apoi Dacia a fost împărțită în mai multe ținuturi și în fruntea fiecăruia ținut era câte un om de frunte. Așa Dacia nu mai era acum ca în vechime și-a luat cu totul altă înfățișare. Romanii au zidit cetăți, drumuri, apoi o mulțime de orașe. De-atunci s'au zidit orașele Alba Iulia, Turda și Clujul. Tot în vremea Romanilor s'au tăiat drumurile ce duc dela Dunăre către inima Ardealului și se resfrâng aici în toate părțile. Romanii, cum erau iubitori de muncă, au folosit toate puterile ca să scoată toate bogățiile din pământul Daciei. Cei mai mulți Romani, lucrau pământul, apoi scoteau aurul din munți. Munții apuseni din cari și astăzi se scoate aur, au fost sparti întâi de ciocanele Romanilor.

În Dacia pe vremea aceea era viața liniștită și plină de bucurii. Cele două neamuri vrăjmașe se împreteniră și uitară dușmănia veche.

Au chiar început să se închege legături de sânge, copiii Dacilor luau fete de-ale Romanilor și copiii acestora erau crescuți în două legi, una a tatălui și alta a mamei. Așa s'au încătușat cele două limbi, romană și dacă. Se treziră odată bătrânii că copiii lor nu mai vorbesc limba veche ci o limbă mai frumoasă, o limbă dulce făurită din vorbe dace și romane. Aceasta era limba românească, așa și-a luat început limba pe care a vorbesc Romanii de multe sute de ani.

Acum nu se mai făcea osebite între cele două neamuri; ele s'au unit într'un singur neam și neamul acesta suntem noi, poporul român.

Și petrecură strămoșii noștri zile frumoașe pe plaiurile binecuvântate ale Daciei. Străinii numeau partea asta de pământ: „Dacia Fericită” Așa trecură vrea trei sute de ani. Dar pe semne nu i-a fost dat neamului nostru s'o ducă mereu în bucurie, căci în curând se abătură norii grei pe ceriul până atunci senin al Daciei.

Au început „Năvările Barbare”.

Pe vremea aceea popoarele în mare parte trăiau încă pe jumătate sălbateci și nu erau așezați să aibă hotară la marginea țării cum sunt popoarele de astăzi. Pribegeau din loc în loc sub conducerea unui voevod, jefuind și prăcând tot ce le eșea în cale. Prădau satele, apoi omorau copii și femei și în urmă când nu mai aveau nimic de luat plecau în altă parte aprinzând satele ce rămăneau în urma lor. Nu lăsau numai jale și lacrimi în urmă. Sălbatecii așa cum se numesc — barbari — veneau tot din răsărit, adecă de către Asia. Cum ținta lor era către apus, țara întocmită proaspăt din legăturile Romanilor și Dacilor le venea tocmai în cale.

Era atunci pe la 275 după nașterea lui Cristos. Țara românească înflorea în începuturile vieții, când la granițele de răsărit s'au arătat cei dintâi barbari. Împăratul de la Roma dacă a văzut primejdia a dat poruncă să treacă peste Dunăre toți cei cari vreau

să aibă adăposturi în fata dusmanului. Numai cât glasul împăratului n'a fost ascultat.

Au pecat ei cei cari nu prea aveau legături adânci în Dacia, cum erau soldații, dar locuitorii au rămas și așteptau întunecați ce le va aduce soarta.

Nu mult și peste țara dintre Carpați năvăliră în cete sălbatece Goții un popor de neam German, apoi peste puțin veniră Hunii, crunți și sălbateci. Aceștia se nutreau ca animalele, mâncau carnea crudă și legumele ne ferte.

Romanii dacă au văzut că nu mai pot sta în fața cutropitorilor s'au retras în văgăunile munților, trăind acolo în necazuri și suferințe.

Sălbatecii nu stăteau prea mult în țara noastră; când nu mai aveau ce să jefuiască, plecau mai departe, către ținuturile unde apune soarele. Și-au venit multe popoare barbare peste pământul țerii noastre. Au trecut Avarii, Bulgarii, Cumanii, Tătarii, Slavii și în urmă de tot Ungurii.

În timpul acestora, Romanii nu mai stăpneau pământul. O mie de ani casele lor erau în pădurile întunecate din coasta munților, acolo unde dusmanul se temea să urce, o mie de ani poporul acesta tânăr a suferit durerile omului ce-l scoți pe nedreptate din casa lui și în vreme de iarnă îl alungi pe câmpuri. O mie de ani au simțit strămoșii noștri sabia pieiri asupra capului lor. Acolo s'a încheat în durere viața românească, în creerul munților, unde poate nu se vedeau decât fețe posomorâte și mame ce plâng de durere.

Copiii nu aveau leagăn moale nici nu auzeau cântecul mamelor, simțeau poate lacrimile fierbiuți ale celer ce plâneau la căpătâiul lor.

Acolo în leagănul munților s'au făurit cele dintâi doine românești împletite cu lacrimile și durerea celor ce așteptau o izbăvire.

După sute de ani apoi când a încetat puvoii lumii de-a mai curge, când pacea își întindea aripile asupra pământului săcătuit de-atâta pradă, când lumea începu să-și așeze viața pe temelii cioplite din peatră sănătoasă; atunci se cnborără copiii celor ce au încheat în munți începuturile vieții românești.

Va urma. Ion Raftu.

Murășul și Oltul.

Se spune că odinioară Murășul și Oltul au fost doi feciori de împărat, voinici și zdaveni, ca brazii din acești munți. Tatăl lor, împăratul, mergând să se oștească împotriva dușmanilor, pe când ei erau încă în leagăn, pieri fără de urmă, iar cei doi copii, după ce crescură mari, se hotărîră a pleca în lume să-l caute. Mama lor, împărăteasa, după ce toate încercările de a-i înduplecă să nu o părăsească, i-au fost zadarnice, i-a dat sfatul să fie tot laolaltă și să nu se despartă nicicând, ca astfel mai ușor să poată da piept cu greutățile lumii. Feciorii plecară. Dar abia se depărtară din preajma curții părintești, când iată! Oltul, mai sprinten din fire, strigă fratelui său Murăș, care mergea mai încet și cumpătat, să-și grăbească pașii, apoi apucă repede printre stânci, despărțindu-se astfel unul de altul. Și despărții au rămas până în ziua de azi, de oarece împărăteasa, care privia în urma fiilor săi de pe vârful unui munte, văzând că s'au despărțit și voind să-i oprească în cale, le atinse urmele cu un băț fermecat, ce-l avea dela o babă vrăjitoare.

Dar ce să vezi? Cei doi feciori de împărat se schimbară într'o clipită de ochi în două râuri curgătoare cu izvor neseat, întocmai ca lacrimile mamei duiosă după fiii ei pierduți. Astfel ne spune tradiția, că s'au născut aceste două râuri: unul Oltul, mai aprig și vehement, celălalt Murășul - încâtva mai lin și mai domol.

Și așa este cum ne spune tradiția. Oltul și Murășul, deși izvorăsc aproape unul de altul, ele se despart dela izvor, cursul lor se îndreaptă în două părți deosebite.

S. Moldovan.

Trebuie să vrem...

Cât este de lung șirul neajunsurilor și năcazurilor cari ca o piatră de moară apasă puterii Omului și cât de nemărginită e suferința lui, care-i roade sufletul încetul cu încetul, târându-l pe bietul om spre prăpastia deznădejdei, amenințându-l de multe ori chiar cu pieirea... Unii oameni se arată a fi mai slabi de inger — cum se spune — iar alții mai tari. Adeca cei mai slabi îndată la prima furtună își indoesc capul și se lasă în voia sortii, pe când cei tari luptă să meargă înainte, dând cu coatele în dreapta și în stânga, numai să nu se lase bătutj — cum s'ar zice. Deci acești ia prin îndrăzneala lor, mai iute sau mai târziu dar tot înving și se ridică prin luptă deasupra tuturor năcazurilor de toate zilele. Prin urmare au trebuit să vrea și au putut...

Ca exemplu amintesc să am cunoscut oameni mai tineri sau mai bătrâni, să zicem de 50—60 ani, văicăruindu-se că ei nu știu scrie și ceti, măcar Doamne cum le-ar mai place să poată cunoaște și ei câmpiile întinse ale slovelor insirate pe hârtie spre a culege bogatul mănunchiu de flori ale cunoștințelor multe și folositoare. Dar — zic ei — azi suntem bătrâni și nu se mai leagă de noi învățătura. Cei drept când eram copii — îmi spuneau uni — am fi putut să nu înconjurăm școala, însă azi după ce am îmbătrânit, se pare că nu mai merge, vorba aceea cu *calul bătrân înhamat la căruță*... Și totuși au fost între acești așa numiți „bătrâni” cari s'au hotărât și-au pus carul în pietri — vorba românilui — că ei vor proba și se vor pune pe învățate. Zis și făcut. Intr'o iarnă lungă, cum sunt ele toate de altfel, mai ales când e foarte mică grămada lemnului de foc de lângă casa omului, și ajutați de învățătorul din sat sau alți știutori de carte, au învățat a cunoaște toate slovele. Încât încetul și cu treabă bună, au ajuns să știe scrie și ceti. A fost deajuns să voiască și s'a putut...

Pentru că atunci când ducându-te cu carul gol sau încărcat și acesta din întâmplare se îngoadă în vreun noroi, sau se răstoarnă în vreun șanț, e destul oare să te văicărești să înjuri (sudui) cele sfinte și să-ți bați bieteale vacuțe de ce nu au mers bine? Au îți faci o sfântă cruce, însoțită de vorba creștinească „Doamne ajută-mi” și pui umărul colea cu nădejde, încordându-ți toate puterile, iar de vezi că nu poți singur, chemi pe nu vecin sau un alt om bun și de omenie ca să-ți ajute? De te duci la plug și numai odată bagi

de seamă că acesta dând peste a piatră mare s'a indoit bine, ori chiar s'a rupt. Atunci te duci acasă și în ziua aceea sau toată săptămâna nu mai ari, fiindcă n'ai avut noroc? S'ar putea arăta mii și mii de exemple din viața noastră de toate zilele, cari ne arată în fel și formă, că nici odată în viață, ori de ce greutăți și năcazuri ne lovim, nu-i frumos și nu-i permis să ne decurajăm dintru, odată, ci să luptăm mereu înainte. Iar atunci când băgam de seamă, că stăm în fața unor lucruri mai grele unde nu am putea face nimic numai singuri, cerem și ajutorul celor din jurul nostru, urmând ca după putințele date să le întoarcem binele ce ni-l fac alții în momentele când suntem mai năcăjiți.

Pacostea cea mai mare ce o avem pe capul nostru este atunci, când nu ne dăm încredere unul la altul, de multe ori ne ferim unul de altul, în loc să ne căutăm și să ne ajutăm creștinește. Ceace ne face să ajungem la pățania din povestea cu „*Toporul și pădurea*”, unde se spune că atâta timp cât toporul era fără coadă, fiindcă nici unul din lemnele pădurei nu s'a lăsat ademenit să intre în slujba toporului, toată pădurea se legăna făloasă nefiindu-i teamă de nimic. Dar odată un lemn și-a uitat de sine și ademenit de vorbele frumoase ale toporului, s'a vândut pe sine pentru slujba așa numită „*coadă de topor*”. Când apoi a fost vai și amar de toată pădurea deoarece toporul având coadă bună și tare, nu a mai cruțat nici copacii cei mari, nici bacurile mărunte, el le-a prăvălit la pământ și nimic pe toate...

Și singuratici, când avem de invins o greutate, să luptăm cu încredere în isbânda binelui, iar ca neam să ne strângem rândurile și umăr la umăr să luptăm pentru a înfrânge greutățile multe câte au venit nu numai peste noi și țara noastră, ci peste lumea întreagă.

Să refacem legătura sfântă între țărani și cărturari legatura care ne-a ajutat de am înfrânt puterea vrăjmașului în trecut și singura cale care ne va duce la isbândă în viitor.

Tot cel ce aruncă zizanie între frații de același sânge, este un dușman al neamului, și stă în slujba celui mai mare păcat: rupe în două inima neamului românesc.

Să nu urim tagmele de oameni, ci să ne legăm de aceia cari vrednesc încrederea și iubirea multimei prin faptele ce le săvârșesc.
P. Fodorean.

PENTRU STEAG

— povestire. —

În vremea războiului. Niculae, feciorul lui Costan din Măgurești de doi ani era pe câmpul de luptă, de doi ani de când n'a mai auzit nici o veste dela cei de-acasă și de doi ani de când n'a mai primit răvaș dela Ileana.

Era într'o seară cu lună frumoasă... Niculae sta de-oparte de ceilalți și se gândea la satul lui... Îi treceau în fața ochilor icoane din vremuri mai bune, când era și el într'ai lui acasă; se vedea pe el voinic, cum diminețile de vară când se auzea cântecul ciocârliei apăsa vânos coarnele plugului; apoi șezătorile cu fete frumoase și Duminecile la horă, numai cu Ileana lui... Și ce frumoasă era Ileana... ce bine-i sta năframa roșie cumpărată din bănisorii lui la târgul de toamnă.

Era frumos pe-atunci în satul lui, așezat la poale de munte presărat cu o pădure plină de flori.

Era atunci, într'o Sâmbătă seara, când s'a întâlnit în urmă cu Ileana și câte și-au spus... Și ostașului îi venira în minte din nou, icoanele scumpe și i-se părea că aude toaca în picuri de argint și clopotul la vecernii. Așa era odată de mult...

Cine știe poate acum nici clopotele nu mai sunt în turn... le-o fi dus în războiu, să plângă acolo cu sunetul lor de jale și să facă arme din ele.

S'or fi schimbat de-atunci multe în satul lui, poate Ileana și-o fi găsit un altul... Câte nu mai sunt... de doi ani. Niculae tresări, sări drept în sus; în apropiere se auzi sunet de goarnă...

Șirul de ostași la glasul chemării fu în-

chegat, Niculae se așeză la locul său.

— Vine căpitanul! se auzea în lungul șirului. În noaptea asta vom avea de furcă cu dușmanii.

Nu trecu mult și căpitanul se opri în fața regimentului închegat în șiruri lungi.

După ce a trecut în lungul șirurilor veni în fața lor și le vorbi:

Băeți, în noaptea asta vom lovi dușmanul; când va fi totul pregătit eu voi fi între voi. Voiu pleca în fruntea voastră și voi mă veți urma! Drapelul regimentului îl va purta Niculae din Măgurești.

Feciorul lui Costan se roși, ochii străluceau și pași mândru în fața căpitanului. Căpitanul îl privi cu ochii lui mari și blânzi, apoi i-a dat în mâni steagul regimentului, făcut din mătășă și înscris cu semnele țării. Niculae luă steagul și s'a retras în șirul unde-i era locul; tovarășii îl priveau cu mirare și el de mișcat ce era tremura din tot corpul.

Înainte de miezul nopții se auzi semnalul de atac și regimentul s'a așezat în linie de bătae. Așa au mers vreme nu prea lungă până fură aproape de șanturile dușmane. Căpitanul facu un semn, se auzi un „Ura” prelung de parcă se cutremura pământul, apoi începu încăerarea. În curând nu mai auzai decât un urlat prelung, cântecul morții care-și spunea povestea în sunetul armelor.

Armele se încrușau, sângele curgea șiroaie și strigăte de „Ura” isbucneau din piepturi de voinici.

Niculae a lui Costan se simula din ceata lui, trece printre șire și ajuns în frunte se avântă cu stindardul, cătră șanturile dușmane strigând din inimă:

— După mine băeți!

Tovarășii îl urmau, dar când fu pe marginea șantului, o lovitură de sabie păgânească l-a prăbușit și drapelul i-a căzut din mâni... Niculae abea mai avu puterea de-și șterse cu mâneca mantalei sângele de pe față, apoi apucă prăjina drapelului, o apucă strâns și o ținu cu putere lipită de pieptul său.

Focul se aprinse mai tare, nori de fum învăliau totul și muget de feară ucisă se rădica spre ceriuri.

Niculae își simțea sfârșitul. Privi stindardul ce îl avea în mâni tremurânde, apoi și-a adunat puterile și cu baioneta dela brâu a tăiat pânza treicoloră de pe prăjină, a înășurat-o apoi și a vârat-o sub mantaua plină de sânge.

Acum era liniștit... A lăsat prăjina din mâni apoi a adormit... pentru totdeauna.

Lupta ținu până dimineața. Dușmanii au fost respinși departe și ostașii își culegeau acum tovarășii căzuți pe câmp, răniți ori fără viață. Căpitanul, era învingător, dar când văzu atâta moarte între ostașii lui, începu să plângă. Plângea căpitanul privind atâția morți și plângea că regimentul lui pierduse steagul.

Întâlnind pe un alt comandant îl întrebă cu teamă:

— Nu ști? drapelul, am pierdut drapelul.

— Așa e D-le căpitan l-am pierdut. În acest timp sosi un ostaș însărcinat cu rădicarea răniților:

— D-le căpitan Niculae din Măgurești a murit apărându-și steagul.

— Sărmanul băiat — îngână căpitanul — apoi a plecat spre locul arătat.

Când îl văzu pe Niculae, căpitanul îngunche în fața lui, la sărutat apoi pe frunte spunând celorlalți:

— A murit ca un viteaz... și numai mort dușmanii îi luă steagul.

Atunci descheind mantaua, căpitanul zări stindardul învalit în sânge, tresări; nu-i venea a crede și a plâns apoi de bucurie pe pieptul plin de rănille săbiilor păgâne. S'a adunat în urmă întreg regimentul lângă patul lui Niculae făcut din crengi de brad și flori de câmp și descoperindu-să au înălțat rugă ciune celui cersesc, pentru drapel și viteazul ce l-a scăpat cu viața lui.

Spre seară sosi și colonelul aducând o medalie pe care o așeză pe pieptul sângerat a lui Niculae Costan, apoi a sărutat pânza drapelului și o așternuse peste sicriul viteazului.

Așa s'a stins Niculae a lui Costan și acasă într'un sat de sub poala muntelui o mamă, cu părul albit și cu ochii storși de lacrimi îl aștepta în fiecare zi și în fiecare zi o copilă întreba de soarta celui ce jurase să-i fie mire.
Ion Rafiu.

ȘTIRI

Primum:

Prea Sfințate Domnule Director,

Fiori de bucurie mi-au trecut prin tot trupul când mi-am văzut iarăși în mână o gazetă românească aici în Aiud. Cu lacrimi de bucurie am citit toate paginile acestei modeste și bine redactate gazete românești. Era timpul suprem ca după sistarea primei gazete românești „Zorile” aici în Aiud, să apară din nou o vestitoare a graiului românesc. „Zorile” au fost prima licările de viață românească în Aiud și „Gazeta Poporului de acum trebuie să fie graiul poporului român din Aiud și doresc ca această Gazetă a Poporului să trăiască până atunci, până va mai fi popor român în Aiud.

— Vă doresc, Domnule Director, viață îndelungată în fruntea acestei iubite gazete românești; să dea Ceriul ca programul propus să fie dus în deplinire cât mai curând spre înflorirea Țării și a poporului român.
Un celtor,

— **Cinste pentru țara noastră.** Dl. General Averescu primul ministru Român a fost numit de către regele Italiei „Duce de Italia, nume ce se dă numai oamenilor aleși, apoi tot Dl. General Averescu a primit o decorație (medalie) dela Italia; pe care o au numai trei străini. Pentru țara noastră e o cinste și toate astea arată că avem oameni cărora li-se închină și străinătatea.

— **Starea sănătății M. Sale Regelui.** Timpul din urmă M. Sa Regele era cam bolnav. Acum doctorii ce stau în jurul său au făcut cunoscut că boala sa schimbat în mai bine și în curând va fi iarăși sănătos.

— **În atențiunea proprietarilor de pământ.** Ne apropiem de sfârșitul anului 1926 și după cum fiecare neguțator, industriaș, etc. ține de lucru bun a-și face o socoteală de rezultatul muncii sale în cursul unui an, așa e bine ca și economul (plugarul) la finea anului să-și facă socoată cum stă averea (mosia) sa; sa mai sporit cu ceva, ori a vândut din ea? Dacă în cursul anului, ce este pe sfârșite, și-a cumpărat moșie sau din ceea ce avută și a mai vândut, să nu uite a merge la Primăria comunală, sau la notarul cercului cu deciziunea primită dela cărțile funduare și să ceară ca moșia cumpărată să i-se treacă în foaia sa cadastrală, iar dacă a vândut să i-se scadă dela numele său și să se treacă la numele cumpărătorului. Dacă acest lucru nu-l va face până cel mai târziu 15 Ianuarie 1927, poate să știe, că pe anul 1927 darea de pământ (impozitul agricol) nu i-se va scădea pentru partea de moșie vândută și va fi dator a o plăti. Lucrul acesta pentru aceea e bine a să face, ca mai târziu când Perceptorul va sili pe proprietari să achite (plătească) darea stăpânului vechiu a pământului, adică vânzătorul, să nu ajungă la piră cu noul proprietar, care va folosi locul.

— **Nenorocire.** Un vapor mare ce venia spre Constanța zilele trecute s'a ciocnit de stâncile insulei „Astra” o mică rădăcitură de uscat. Vaporul s'a spart în mai multe locuri și apa a înrăit în hambarele de jos. Pe vapor era o frică mare între călătorii ce veneau la Constanța. Între ei n'au fost nici morți, nici răniți.

— **Un vlădică jefuit de crucea de aur.** Zilele trecute Vlădica Cosma, mai mare peste bisericile din ținutul Dunării de jos, călători cu trenul dela Galați la București. Deodată a intrat în vagon la dânsul un om care spunea că el este controlorul de bilete. Așa, a cerut arhireului să-i arate biletul. În timpul asta a pus mâna pe un pachet unde se afla crucea de aur a arhireului și zece mii de lei. Mai târziu episcopul văzând că îi lipsește pachetul a anunțat asta la șefii gării. Pungașul nu s'a putut prinde fiindcă și-a pierdut urma îndată. De știut că crucea furată valorează 500000 Lei, adică o jumătate de milion.

— **Un călugăr se aruncă în fața trenului.** Edmund Smetk, așa îl cheamă pe călugărul care în 17 Nov. noaptea s'a aruncat în fața trenului ce trecea lângă Oradea. Acesta a fost mai de mult director de gimnaziu și spun oamenii că era foarte învățat. Se zvonește că s'ar fi ucis fiindcă suferea de-o boală, care nu se mai putea vindeca.

— **Aruncat de viu în foc.** La Oradea-Mare s'au petrecut lucruri de ti-se scoală păru în cap cum s'au putut întâmpla. Un zugrav (vopsitor) cu nevastă-sa și-au aruncat un copil nou născut în sobă și l-au ars de viu. Poliția i-a închis numai decăt. La poliție ucigașii au declarat că și-au mai omorât un copil, arzându-l în foc, acum doi ani.

— **Regina Noastră în America.** La un ospăț dat în cinstea M. Sale reginei la

Cicago; M. Sa a spus Americanilor: „Nu am venit în America pentru a cere ceva dela Americani, am venit să fac pretenie într-o țară mare și una mai mică” (vorbea de America și România).

— **În America cu M. Sa regina este și fica sa principesa Ileana.** Domnița într-o zi pe un drum mergând dela Cicago într-un alt oraș și-a ciocnit automobilul pe care îl conducea chiar ea, de un automobil de marfă Noroc, că nu i-s'a întâmplat nimic rău.

— **Un mare învățat în țara noastră.** Zilele acestea a sosit în București marele învățat din India, Rabindranath Tagore. India este o țară în răsărit, în Asia. Învățatul indian peste tot a fost primit cu flori și bucurie. A fost primit și la noi cu suflet și voce bună.

— **Un om care se duce în lună.** Profesorul sas Obert din Mediaș, de câțiva timp tot spune lumii că pleacă în lună. Acum de curând a voit să-și cerce norocul însă s'a înțeles cu nevastă-sa să mai rămâie încă 11 ani până le cresc copiii mari. El vrea să plece cu mașina de zburat și spune că nu va sta mult în lună ci se va întoarce iarăși pe pământ după ce cunoaște toate ținuturile. Nu știu ce să spunem. Fi-va oare sănătos la minte? Oricum sfântu să-l ducă'n pace.

— **Pentru 1 Decembrie.** Se apropie ziua când am înscris cu jurământ în cartea de aur a neamului nostru „Unirea”. Nu uitați să prăznuiți ziua aceasta, fiindcă e ziua desrobirii, ziua sfărâmării lanțurilor și cea mai scumpă credință trebuie să ne lege de amin-tirea ei.

Redactor responsabil:
ION RAȚIU

GAZETA POPORULUI

va tipări în fiecare număr **îndrumări folositoare** pentru frații plugari, **va scrie Istoria** suferințelor și a măririi **neamului** nostru, va **tălmăci pe înțelesul** celor mulți **legile** țării și mai vârtos **legea** pentru **reforma agrară**, arătând **drepturile**, pe cari le are poporul, și venind în ajutor ca ele să fie **împlinite** întru toate.

GAZETA POPORULUI

va scrie povește anume pentru **muncitorii, femei**, și pentru **flăcăii satelor**, va aduce toate **întâmplările** mai însemnate **din țară** și din **Judetul nostru**.

GAZETA POPORULUI

va tipări **plângerile drepte** ale tuturor celor neîndreptățiți și **va stărui** pentru ca ele să nu să mai repete.

GAZETA POPORULUI

va fi **adevărata prietină** a țărânimii noastre, de-aceea ea **nu trebuie să lipsească din casa nici unui plugar român!!**